

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 189. Quid sit retractus, & quomodo liceat eum impedire.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

alienata est. 5. Per restitutionem in integrum, de qua n. 677. dictum. V. *Ills. t. 4. d. 2. à n. 414.*

Q. 189. Quid sit retractus, & quomodo liceat eum 994 impedire. R. *Retractus*, est jus, quod habet, v.g. proximior consanguineus, ad rescindendam venditionem rei immobilis, oblato pretio, quo ab extraneo vel remotiore consanguineo emebatur: fit autem communiter intra annum & diem; & retrahens, sibi tantum potest redimere, non alteri, *Castrop. p. 5. p. 29.*, quem vide. Potestque retrahens emptorem in dubio cogere ad jurandum, quanti emerit, uti docent *Tiraq: Reinkinck & alii.* Quomodo autem liceat impedire retractum, docebit casus sequens. Titius emit domum à Cajo 995 & solvit 300.; sed timens ne domus retrahatur à consanguineis, ut hos deterreat, cum consensu Caji scribit in instrumento se daturum 500: *Queritur*, an licetè: *Respondet Less. in auct. V. Contractus cas. 7.* hìc committi dolum, qui in jure dicitur *Stellionatus*; addit tamen ex neutra parte esse culpam gravem, nam si quis emens ulnam panni 14: florenis simulet se dare 20.; aut si merces vituperet, ut sic deterreat alios, & solus emat, per hoc non facit injuriam aliis emptoribus, tum quia nō inducit ipsos, ut pluris emant, tum quia quando agitur de notabili commodo proprio, nemo tenetur alteri veritatem aperire, quā cognitā commodum impediretur. Addit *Cas. 9.*, licet Titius mentiretur, mendacium esse merè officiosū. Concludit, etiam sic eludi posse retractum, si conveniat inter contrahentes, ut domus ematur 500, sed simul se obliget venditor ad 200., post contractum condonandos. Verum, in primis certum est, si alter habens jus retrahendi refudisset Titio 500.; teneri Titium hos 200: restituere, quia nul-

lo iusto titulo habet: deinde reliqua, quæ addit & concludit Less., etiam videntur difficilia, nam à n. 69. diximus cum communi, si quis alterum impediatur à consecutione boni, ad quod habet jus; aut licet jus non habeat, si tamen impediatur dolo vel mendacio, inferri injuriam, quisque enim habet jus, ne fraude vel mendacio impediatur, ergo cum hi habentes jus retractus impediatur dolo vel mendacio, fit ipsis injuria, & incurritur obligatio compensandi damna inde secuta, secundum prudentum æstimationem.

De jure retractus videri potest etiam Laym. l. 3. t. 4. c. 17. §. 6.

ARTICULUS II.

Quid sit Negotiatio, & quibus illicita.

- 996 » R. Ea est, cum quis rem sibi comparat eo animo, ut integram, & non mutatam, carius vendendo vel permutando lucretur Quod quia est obnoxium periculo multorum peccatorum, & valde distractivum, ac indecens statui Clericali sic lucris inhiare, severè prohibitum est Clericis constitutis in sacris, & Religiosis omnibus, ita ut mortaliter peccent, si multam negotiationi dent operam, ut ait Less. quem *V. l. 2. c. 21. n. 4. & Lay. l. 3. t. 4. c. 17. §. 7. Bon. de contr. d. 3. q. 1. p. 5. Lug. d. 26. n. 23. Unde resolves,*
- » I. Si Clericus semel iterumque tantum negotietur, in materia non gravi, v. g. libros, cruces, &c. emat, ut occultè iterum vendat carius, non est mortale. *Mald. Fill. Dian. Lugo n. 24.*
- » II. Non est negotiatio Ecclesiasticis vel Religiosis prohibita, si emant pecora, quæ pascuis suis saginata vendant, quia vendunt fructus suorum prædiorum vel agrorum. *Mol. to. 2. disp.*